

Erasmus+

24 квітня 2025 р.

*Інфосесія-вебінар «ErasmusBranch:
запровадження узгоджених спільних освітніх програм в Україні»*

Методичні рекомендації щодо реалізації узгоджених спільних освітніх програм та видачі спільних (подвійних) дипломів в контексті сучасних тенденцій та можливостей Програми ЄС Еразмус+ з розвитку спільних магістерських програм

Жанна ТАЛАНОВА,

**д.пед.н., проф., чл.-кор. НАПН України, заступник координатора – старший менеджер з аналітики
Національного Еразмус+ офісу в Україні, г.н.с. Інституту вищої освіти НАПН України**

Erasmus+

Enriching lives, opening minds

**Національний Еразмус+ офіс в Україні та команда експертів з реформування вищої освіти
National Erasmus+ Office – Ukraine and Higher Education Reform Experts Team**

Funded by
the European Union

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

Методичні рекомендації щодо узгоджених спільних освітніх програм та видачі спільних (подвійних дипломів) в Україні

ВСТУП

ВИЗНАЧЕННЯ

ЕТАП ОРІЄНТАЦІЇ

ЗАКОНОДАВЧА БАЗА

СПІЛЬНЕ РОЗРОБЛЕННЯ ТА УЗГОДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

МАРКЕТИНГ

ВСТУП І ЗАРАХУВАННЯ

РОБОТА ІЗ СТУДЕНТАМИ

МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

УГОДА ПРО СПІВПРАЦЮ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА АКРЕДИТАЦІЯ

ВИЗНАННЯ

СПІЛЬНІ ДОКТОРСЬКІ ПРОГРАМИ (ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ)

Визначення (EQAR, Glossary)

Спільна програма (Joint programme) – інтегрована освітня програма, яка координується та надається спільно різними закладами вищої освіти та веде до подвійних/кількох ступенів (подвійних/багатосторонніх дипломів) (*double/multiple degrees*) або спільного ступеня (диплому).

Закон України Про вищу освіту: визначення узгоджених спільних освітніх програм відсутнє. Методичні рекомендації щодо реалізації узгоджених спільних освітніх програм та видачі спільних (подвійних) дипломів затверджуються МОН України.

Положення про акредитацію: узгоджена освітня програма - освітня програма, що передбачає спільне провадження освітньої діяльності та реалізується між закладами вищої освіти (науковими установами), у тому числі іноземними.

Національний освітній глосарій: вища освіта 2024: Освітня програма, узгоджена на основі міжінституційних домовленостей між двома або більше закладами вищої освіти (науковими установами), що веде до спільного (joint) або подвійного (double), або багатостороннього (multiple) ступеня. Частина спільної програми, які опановуються студентами в закладах-партнерах, автоматично визнаються іншими закладами-партнерами.

Спільний ступінь (диплом) (Joint degree) – єдиний документ, виданий закладами вищої освіти, які надають спільну програму, що засвідчує успішне завершення цієї програми, та визнаний на національному рівні як присуджений за спільною програмою.

Подвійні/кілька ступені(в) (подвійні/багатосторонні дипломи) (Double/multiple degrees) – окремі ступені, присуджені закладами вищої освіти, які надають спільну програму, що засвідчують успішне завершення цієї програми (якщо два ступені присуджуються двома закладами, це «подвійний ступінь»).

Jointness of a Programme – Спільність програми

Спільність програми (Jointness of a programme) – показник, який характеризує обсяг програми, спільно розроблений усіма залученими партнерами, та рівень інтеграції програми між закладами-партнерами, включаючи освітню програму/навчальний план, забезпечення якості, маркетинг, відбір і вступ, менеджмент, правила іспитів та фінансування. (*European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes*)

[Planning and delivering jointness in Erasmus Mundus Master's programmes \(EC, 2025\)](#) – особливий фокус на забезпеченні **спільності** програми, що суттєво впливає на якість.

Визначено 13 факторів, що впливають на рівень спільності програми, передусім: National/regional regulatory context; Experience of involved staff; Partners' attitudes towards jointness; Institutional diversity and regulations; Nature of the programme itself; Institutional commitment та інші.

Забезпечення якості, взаємне визнання та спільна акредитація – ключові умови для реалізації спільної програми на основі European Approach for Quality Assurance.

Спільні цифрові інструменти (наприклад, спільні цифрові платформи).

Спільний диплом/ступінь – найбільш визначний індикатор спільності програми.

Визначення

Регіональний TAM семінар «Developing and Implementing Joint Master's Degree Programmes: Current Challenges and Prospectives»

Спільний ступінь

- Єдиний диплом (документ), виданий принаймні двома закладами вищої освіти, які пропонують інтегровану програму, та офіційно визнаний у країнах, де розташовані заклади, що присуджують ступінь
- *Засвідчує виконання однієї спільної програми*

Подвійний ступінь

- Два національні дипломи, видані двома закладами вищої освіти та офіційно визнані в країнах, де розташовані заклади, що присуджують ступені
- *Засвідчує виконання однієї спільної програми*

Кілька ступенів

- Більше двох національних дипломів, виданих більш ніж двома закладами вищої освіти та офіційно визнаних у країнах, де розташовані заклади, що присуджують ступені
- *Засвідчує виконання однієї спільної програми*

Моделі

Регіональний TAM семінар «Developing and Implementing Joint Master's Degree Programmes: Current Challenges and Prospectives»

Рівень інтегрованості	(1) Track in an existing study programme Typically for double/multiple degree	Ключові елементи <ul style="list-style-type: none">➤ Jointly developed curriculum➤ Joint selection➤ Mandatory mobility period at a partner institution➤ Automatic recognition Joint/Double/Multiple Degree
	Joint Programme	
	(2) Stand-alone study programme Typically for Joint Degree	

Erasmus+

Quality Assurance of Joint Programmes in the ENEA

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ СПІЛЬНИХ ПРОГРАМ В ЄПВО

Erasmus+
Enriching lives, opening minds

Quality Assurance of Joint Programmes in the EHEA

- [European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes \(EQAR, The European Quality Assurance Register for Higher Education\), 2015](#)
- [European Approach Online Toolkit](#) - guide for those wanting to use the EA
- [Recommendation on the Recognition of Joint Degrees and Explanatory Memorandum, June 2004, revised February 2016](#) (Documents adopted by the Lisbon Recognition Convention Committee)
- Understanding EA <https://impea.eu/1-eligibility/> (2020)

Internal and external accreditation approaches

POSSIBLE TYPES OF APPROVAL & ACCREDITATION

- Only internal – if institution is self-accrediting
- Internal + external in all partner universities – if each has to carry out separate process
- Internal + *single* external for all partner universities – if all (or almost all) partners are valid for European Approach accreditation

European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes

BENEFITS

1. Single evaluation report (prepared together with partners)
2. Single expert site-visit for the whole programme
3. Easier joint programmes development process (without additional national evaluation processes)
4. Approval from ALL EQAR-registered QA agencies (exceptions are possible)

European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes

EUROPEAN APPROACH STANDARDS

1. Eligibility: *Status; Joint design and delivery; Cooperation Agreement*
2. Learning Outcomes: *Level [ESG 1.2]; Disciplinary field; Achievement [ESG 1.2]; Regulated Professions*
3. Study Programme [ESG 1.2]: *Curriculum; Credits; Workload*
4. Admission and Recognition [ESG 1.4]
5. Learning, Teaching and Assessment [ESG 1.3]: *Learning and teaching; Assessment of students*
6. Student Support [ESG 1.6]
7. Resources [ESG 1.5 & 1.6]: *Staff; Facilities*
8. Transparency and Documentation [ESG 1.8]
9. Quality Assurance [ESG 1.1 & part 1]

EMJM – main requirements

KA2: Розроблення магістерських програм Еразмус Мундус (KA2: Erasmus Mundus Design Measures – EMDM).

На що спрямований проєкт EMDM? Основною метою проєктів з розробки магістерських програм Erasmus Mundus є заохочення до розробки нових, інноваційних та високоінтегрованих магістерських програми з метою сприяння створенню нових партнерств із залученням (а) країн-членів Програми, (б) організацій та/або (в) тематичних сфер, які в недостатній мірі представлені в ErasmusMundus (див. [Erasmus Mundus Catalogue](#)).

Очікуваний результат проєкту EMDM: нова магістерська програма та такі спільні механізми для її викладання та підготовки до акредитації:

- Спільний дизайн програми та спільні процедури
- Спільне адміністративне та фінансове управління
- Спільні освітні послуги для надання студентам
- Спільна промоція та дисемінація
- Проєкт спільної Партнерської та Студентської угоди
- Спільна політика з отримання ступеню та акредитації
- Вивчення можливостей, які пропонує Європейський підхід до забезпечення якості спільних програм (якщо це дозволяє національне законодавство)

Тривалість проєкту: 15 місяців.

Макс. розмір гранту: одноразова сума (lump sum) у розмірі 60 000 євро (для витрат, пов'язаних безпосередньо із діяльністю, необхідною для створення нової магістерської програми та інших витрат у тій мірі, в якій це стосується впровадження проєкту).

Хто може бути координатором/заявником? Будь-який заклад вищої освіти, який відповідає вимогам Програми Еразмус+ з країни-члена Програми Еразмус+. Українські заклади не можуть бути аплікантами.

EMJM – main requirements

KA2: Викладання спільних магістерських програм Еразмус Мундус (KA2: Erasmus Mundus Joint Masters – EMJM).

На що спрямований проєкт EMJM? Програми EMJM – це магістерські програми досконалості, спрямовані на підвищення привабливості та досконалості європейських закладів вищої освіти у світі та залучення талантів до Європи за допомогою поєднання:

- інституційного академічного співробітництва для демонстрації європейської досконалості у сфері вищої освіти, та
- індивідуальної мобільності для всіх студентів, які беруть участь у даному напрямі Програми, зі стипендіями високого рівня, що надаються ЄС кращим студентам.
- Програми EMJM сприяють інтеграції та інтернаціоналізації Європейського простору вищої освіти (ЕНЕА). Особливість EMJM полягає у високому рівні інтеграції між організаціями-учасниками та досконалості їхнього академічного змісту, що веде до надання спільного або декількох дипломів магістерського ступеню. Тип диплому про ступінь, що видається: спільний диплом (рекомендовано) або декілька дипломів.

Хто може бути координатором / заявником та брати участь у проєкті EMJM? Українські заклади можуть бути аплікантами.

Вимоги до партнерства: мінімум три заклади вищої освіти з різних країн-учасниць Програми, з яких мінімум 2 держави-члени ЄС та інші країни-асоційовані до Програми

Тривалість проєкту EMJM: 74 місяці, що охоплюють, принаймні, чотири випуски магістерської програми, кожна тривалістю від одного до двох академічних років (60, 90 або 120 кредитів ECTS). Освітня програма EMJM повинна включати, принаймні, два навчальні періоди мобільності (семестри, триместри) у двох країнах (відмінних від країни проживання студента), з яких, принаймні, одна має бути країною-членом Програми.

Грант ЄС для проєкту EMJM складається із:

- Внеску до інституційних витрат на впровадження EMJM: на одного зарахованого студента складає 750 євро на місяць навчання з максимальним внеском 1 800 000 євро на грант.
- Повних стипендій максимум для 60 студентів за одним проєктом EMJM: вартість одиниці (unit cost) на одного зарахованого студента складає 1 400 євро на місяць навчання (максимум 24 місяці) з максимальною сумою 2 016 000 євро на грант.
- Окрім того, консорціуми можуть подавати заявки на додаткові стипендії для цільових регіонів у всьому світі.
- Внеску для покриття витрат для студентів з особливими освітніми потребами, що складає максимум 120 000 євро за проєкт.

EMJM – main requirements

- *Спільно розроблені та повністю інтегровані освітня програма і навчальний план та спільні процедури їх впровадження на основі **Стандартів забезпечення якості спільних програм у ЄПВО / Standards for Quality Assurance of Joint Programmes in the ENEA** (спільний відбір на навчання, переведення на наступний курс, загальні сервіси/служби, спільний адміністративний та фінансовий менеджмент тощо)*
- **Обов'язкова фізична мобільність** для всіх зарахованих студентів – **щонайменше 2 навчальні періоди** у двох країнах з мінімальною тривалістю **один** академічний семестр кожен (відрізняється від країни проживання студента)
- **Внесок науковців/запрошених лекторів у викладання, навчання та дослідження**
- **Надання спільного ступеня/диплома або кількох ступенів/дипломів** (спільні ступені/дипломи дуже рекомендовано, якщо це дозволяє національне законодавство)

Узгоджені спільні освітні програми в Україні

- ЄДЕБО – мобільність; спільні освітні програми (міжнародні/національні)
- Акредитація – міжнародні експерти, фінансування.
- Постанова КМУ від 13 травня 2022 р. обмежує можливість участі у програмах академічної мобільності до 50% від обсягу освітньої програми (для магістрів освітньо-професійної програми, 90 кредитів ЄКТС, це 45 кредитів ЄКТС, а за вимогам EM JM мінімум 2 семестри = 60 кредитів ЄКТС).
- Постанова КМУ від 2 квітня 2024 р. не дозволяє участь військовозобов'язаних студентів магістратури в міжнародній мобільності.
- Потенційна проблема із студентами-іноземцями, які також будуть учасниками проекту EM JM і потенційно можуть приїхати до України на 1 семестр. Згідно з національним законодавством студенти-іноземці мають бути зараховані на навчання у магістратурі з початку освітньої програми, тобто виконати всі вступні вимоги. Але за проектом EM JM вони навчатимуться в Україні тільки 1 семестр, а інші – в інших зарубіжних університетах. Отже, не можливо організувати практику на підприємствах, написання і захист магістерської роботи тощо, але студенти мають виконати всі компоненти освітньої програми, щоб отримати диплом державного зразка в Україні.
- EM JM програми відкриті для всіх студентів з усього світу. Отже, мають бути вироблені рекомендації щодо блокування потенційних учасників з країн-агресорів, якщо український університет є в консорціумі. Адже український ЗВО-партнер може отримати студента, який, наприклад, вступив на EM JM програму до університету Німеччини у статусі "біженця" з країни-агресора.

Erasmus+

Бажаємо успіхів!
Запрошуємо звертатися до команди
Національного Еразмус+ офісу в Україні
за допомогою та консультаціями!

Website: ERASMUSPLUS.ORG.UA

E-mail: office@erasmusplus.org.ua

Facebook: [NEOinUkraine](https://www.facebook.com/NEOinUkraine)

Skype: [erasmusplus_ua](https://www.skype.com/name/erasmusplus_ua)

Тел.: +38 099 332 26 45 (Viber, WhatsApp, Telegram)

факс: +38 044 286 66 68

#ErasmusPlus #ErasmusUA

Erasmus+
Enriching lives, opening minds